Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

yeni yol

TİP ve TKP Merkez Komiteleri tarafından yayınlanmaktadır

1 Ocak 1988, Sayı 5

TİP ve TKP Merkez Komiteleri adına yapılan ortak açıklama

İşkence insan hakları kullanılmasın diyedir

Genel sekreterlerimiz Kutlu ve Sargın, partilerimizin merkez komitelerinin kararıyla ve kendi iradeleriyle, TBKP'nin yasal eylemini başlatmak için ülkeye döndükleri halde, insanlık dışı işkencelere tabi tutuldular.

Yenimahelle savcılığının göstermelik bir soruşturma sonunda işkence yapanlar hakkında verdiği takipsizlik kararı, ne hükümet ve ne de Kutlu ve Sargın'ın sorgusunu yapan ilgilileri sorumluluktan kurtarmaya yetmez. Savcılık bütün taleplere rağmen işkence izlerini açığa çıkartmakta uzman bağımsız hekimlerin Sargın ve Kutlu'yu muayene etmesini engellemiştir. Dayanak olarak gösterilen raporlara gelince, bunlar da bizzat işkenceye ortak olan kurumlara bağlı doktor raporlarından ibarettir.

Demokratik kamuoyu her iki genel sekretere karşı işkence yapıldığına tam bir vicdani kanaat getirmiştir.

Gerek sorgulamayı yürüten savcı Demiral, gerekse diğer polis yetkilileri, Sargın ve Kutlu'nun kendilerini yargı önünde savunabilmek amacıyla ve polisteki ifadelerini çürütebilmek için işkence iddiasını ortaya attıklarını sürekli yinelemektedirler.

Bu tamamen saçma ve düşüncesizce bir iddiadır.

İki genel sekreterin kendilerini böyle bir yöntemle savunmaya ihtiyaçları yoktur. Onlar, daha yurtdışında kendi kimliklerini, TİP ve TKP'deki sorumlu görevlerini açıklamışlardır. Kutlu ve Sargın ülkedeki mevcut yasal durumda, tutuklanacaklarını ve yargılanacaklarını eğer toplumun gerisinde ve bu çağdışı durum değişmezse mahkum bile edilebileceklerini basına defalarca açıklamışlardır. O nedenle Sargın ve Kutlu, polis ifadesinde yer alan beyanların mahkemede aleyhlerinde delil olmasından çekinmemektedirler.

Her ikisi de polisteki ifadelerini, sorgulama esnasında işkence yapıldığı için reddetmişlerdir. Bu ifadelere işkenceyle yapılan eklemeler her iki parti açısından hiçbir örgütsel sorun yaratmamaktadır.

Eğer Kutlu ve Sargın'a işkence yapıldığı kanıtlanır ve işkenceciler yargı önüne çıkartılırsa, bu durum, Kutlu ve Sargın'ın yargı önündeki yasal durumunu hiçbir şekilde değiştirmeyecektir. Çünkü onlar,

Devamı 9. sayfada

TİP ve TKP Merkez Komiteleri hükümet programı üzerine bir açıklama yaptı

12 Eylül'ün temel anlayışı sürüyor

Özal hükümetinin programı TBMM'nde okundu. Geçmiş hükümet programından hiçbir temel fark taşımayan bu program, geçtiğimiz dört yıl boyunca kanıtlandığı gibi, halkın acil sorunlarına çözüm getirmeyecektir.

TBMM hükümet programı adı altında ciddiyetle bağdaşmayan bir belgeyle karşı karşıya bırakılmıştır. Hükümet programında başlıca ekonomik, politik, sosyal, kültürel sorunların gelecek beş yıl içinde nasıl çözüleceği bilinçli bir şekilde belirsiz bırakılmıştır.

Kaldı ki, ekonominin, dış ve iç politikaların demokrasiyle mi, halkın katılımıyla mı, yoksa otoriter baskıcı yöntemlerle mi uygulanacağı sorununu suskunlukla geçiştiren bir hükümet programı halk açısından boş vaadlerden ibarettir.

Kalkınma, "çağ atlama", insan hakları ve komşu devletlerle barışçı ilişkiler üzerine programda yeralan ifadeler, ülkede demokrasi tüm kurumlarıyla işlemedikçe, anayasa ve yasalardaki antidemokratik maddeler ayıklanmadıkça, genel af çıkarılmadıkça, işkencenin tüm kaynakları kurutulmadıkça, eksiksiz sendikal özgürlükler, grev hakkı ve Kürt halkının varlığı tanınmadıkça hiçbir anlam taşımayacaktır.

hükümet programı emekçileri kendisine muhatap almamakta, onlara seslenme gereği bile duymamaktadır.

Bu program, yerli ve yabancı büyük sermaye ve militarist çevrelere hükümetin 24 Ocak ve 12 Eylül'ün temel anlayışlarını sürdürme taahhüdüdür.

Bu programda, hükümetin zayıflığının bir işareti olarak suskunlukla geçiştirilen bütün temel sorunları gündeme getirme görevi, şimdi parlamento içi ve dışı muhalefete düşüyor. Onlar daha şimdiden ağır zamların altında ezilen ve programda açıkça itiraf edildiği gibi, bundan böyle de enflasyonun ağır yüklerini taşıyacak olan halk kitlelerine dayanarak, bu hükümetin varlığı koşullarında bile Türkiye'nin demokratikleşmesi, ekonomik gelişme temelinde halkın sosyal taleplerinin karşılanması ve ülkemizin bölgede bir barış etkeni durumuna getirilmesi yolunda kazançlar elde edebilirler. 29.12.87

TİP ve TKP Federal Almanya sorumluları Ahmet Erdem ve Ziya Güler yoldaşlarla söyleşi

Yeni Yol, partilerimizin çeşitli düzeylerde yürüttükleri ortak çalışmalar ve birlik sürecinde katedilen yol üzerine okurlarını sürekli bilgilendirmek; parti yaşamının kesitlerinden örnekleri yansıtmak görevini de yerine getirme çabasında olacaktır. Bu amaca hizmet edebilmek için, Yeni Yol, partilerimizin Federal Almanya düzeyindeki sorumluları ile bir söyleşi yaptı.

Genel sekreter yoldaşlarımızla dayanışma çalışmalarının düzeyi, birlik sürecinin gelişimi ile ilgili sorularımıza aldığımız cevaplar bir yandan zengin deneyimleri yansıtırken, diğer yandan aşılması gereken sorunları da çeşitli boyutlarıyla gözler önüne seriyor.

Parti yaşamının Federal Almanya kesitini çeşitli yönleriyle diğer militanlarımıza, sempatizan ve dostlarımıza tanıtmada bu söyleşimizin katkı sağlayacağını umuyoruz.

TBKP'NİN KURUCULARI NİHAT SARGIN VE HAYDAR KUTLUYA ÖZGÜRLÜK

Kutlu ve Sargın'la dayanışma demokrasinin evrenselliğini kanıtlıyor

• Dünyanın dört bir yanından 70 komünist ve işçi partisini temsil eden uluslararası "Barış ve Sosyalizm Sorunları" dergisinin Redaksiyon Konseyi, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi'ne ve Ankara DGM Başsavcılığı'na göderdikleri protesto telgrafları ile, Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun derhal serbest bırakılmasını talep ettiler. BSS Redaksiyon Konseyi'nin telgrafı şöyle bitiyor: "Yoldaşlarımızın derhal serbest bırakılmalarını, kendilerine modern demokratik ülkelerde geçerli olan tüm yurttaşlık haklarının sağlanmasını ve Türkiye'de komünist faaliyete konmuş olan yüzkarası yasağın kaldırılmasını talep ederiz."

• Kıbrıs Emekçi Halkının İlerici Partisi-AKEL Genel Sekreteri Ezekias Papaioannou, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliği'ne 16 Aralıkta gönderdiği telgrafla, TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu ve TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın'a işkence yapılması ve tutuklanmalarını protesto ederek, Genel Sekreterden, Türkiye'de insan hakları ve iki liderin serbest bırakılması için girişimde bulunmasını talep etti.

• Avusturya Parlamentosunda, iktidardaki ve muhalefetteki 4 partiye mensup 63 milletvekilinin imzaladığı "Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun tutuklanması ve işkence görmesini" protesto eden mektup Başbakan Özal'a gönderildi. TBMM'nin açılması nedeniyle sosyalist milletvekilleri tarafından kaleme alınan ve aralarında Avusturya eski başbakanı ve iktidar ortağı Muhafazakar Halk Partisi İnsan Hakları sözcüsünün de bulunduğu 67 milletvekili imzalı mektupta "genel affın gerçekleştirilmesi, ölüm cezalarının kaldırılması, tüm politik partilere serbestçe faaliyet olanağı sağlanması, politik göçmenlerin hiçbir baskı görmeden ülkelerine dönebilmesi, anayasanın demokratikleştirilmesi, TİP ve TKP genel sekreterlerinin derhal serbest bırakılması gerektiği belirtildi. Sargın ve Kutlu'ya uygulanan işkence protesto edildi.

• Hollanda'da en büyük belediyelerden biri olan Zaanstad Belediye Meclisi tarafından hazırlanan, TKP ve TİP genel sekreterlerinin serbest bırakılmasını isteyen telgrafı Özal'a gönderildi. Telgrafı İşçi Partisi, Komünist Partisi, Sosyalist Parti, iktidar ortakları Merkez Hristiyan Demokratlar ve Liberal Parti, PPR ve D'66 (Liberal) Parti de imzaladı.

• Demokratik Alman Cumhuriyeti Hukukçular Birliği, kamuoyuna yaptıkları 15 Aralık tarihli açıklama ile genel sekreterlerin tutuklanmalarını ve insanlık dışı tutumları protesto ederek, istedikleri gibi politik faaliyet haklarının hemen tanınmasını talep etti.

• 9,5 milyon işçinin üyesi olduğu Demokratik Alman Cumhuriyeti sendikası FDGB kamuoyuna açıklama yaparak, Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın ve diğer demokratların tutuklanmasını protesto etti. Demokratik Alman İnsan Hakları Komitesi de kamuoyuna yaptığı bir açıklama ile genel sekreterlerin işkence görmesini protesto ederek, hemen serbest bırakılmalarını istedi.

• 15-16 Aralık tarihleri arasında Alman Komünist Partisi, Antifaşistler Birliği ve Sosyalist Alman İşçi Gençliği Bonn Büyükelçiliğinin yanında, "Kutlu ve Sargın'a özgürlük" belgisi altında uyarı nöbeti eylemini gerçekleştirdiler. Antifaşistler Birliği'nin bildirisinde şu istemler yeraldı: – Nihat Sargın ve Haydar Kutlu hemen serbest bırakılmalıdır. – Türkiye'deki tüm demokratlara özgürlük. – Türkiye'deki terör ve işkencelere son. – Federal hükümetin, Türkiye'ye yaptığı mali ve askeri yardım durdurulsun. – Türkiye İşçi Partisi (TİP) ve Türkiye Komünist Partisi (TKP) ve diğer demokratik partiler üzerine konan yasak, antidemokratik yasaklar kaldırılsın. 24 saatlik uyarı nöbetine Alman Komünist Partisi Prezidyum üyeleri Kurt Bachmann ve Jupp Angenfort katılarak konuşmalar yapılar.

Türkiyeli komünistlerin hayatı tehlikede

"Cadı Kazanı Kaynıyor"

Türkiye Komünist Partisi Genel Sekreteri H. Kutlu ile Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri N. Sargın'ın avukatlarına sonunda Ankara Merkez Cezaevinin politik tutuklulara ayrılmış özel binasında bulunmakta olan müvekkilleriyle görüşme izni verildi. Görüşmeden sonra avukatlar H.Kutlu ve N.Sargın adına basın temsilcilerine açıklamada bulunarak, siyasi polis ve güvenlik kuvvetlerince 16 Kasımdan itibaren aralıksız olarak sürdürülen sorgulamada Türkiye komünistlerin her iki liderine ağır işkenceler yapıldığını belirttiler. Kutlu ve Sargın'ı çırılçıplak soyarak dövdüler, elektrik verdiler, yüksek basınçlı soğuk su altına soktular, ayaklarından başaşağı astılar, kanlarına psikotropik madde şırıngaladılar.

Türkiye'de sık sık rastlanan "büyük bir özenle" gerçekleştirilen sorgulama yöntemlerinin H.Kutlu ve N.Sargın'a da uygulanmasından sonra işkence izlerini gizlemek amacıyla gözaltı süresi yasadışı biçimde özel olarak uzatıldı. Onları üç hafta kimseyle görüştürmediler. Yine avukatların bildirdiğine göre, H.Kutlu ve N. Sargın, özel işkence yerlerinde yapılan sorguların tutanaklarını imzalamayı reddettiler.

...

Bu arada ülkede Komünist Partisi ve İşçi Partisi üyelerine yönelik tam bir ava başlandı. Polis ve güvenlik kuvvetleri tüm şüphelileri gözaltına alıyor. Şimdiye kadar gözaltına alınanların sayısı yüzü geçiyor.

...

H.Kutlu ve N.Sargın'a ve onların yoldaşlarına karşı yapılan keyfi uygulamalara karşı yurtdışından Türkiye yönetici çevrelerine yönelik protesto akını devam ediyor. Pek çok Türk gazetesi SBKP MK'nin H.Kutlu ve N.Sargın'ın serbest bırakılmasını talep eden açıklamasının metnini yayınladı. Ülke içinde ise, ilerici kamuoyuna yönelik korkutma ve açık baskı ortamına rağmen, toplam sayıları 50 bini aşan politik tutuklular için af çıkarılması ve idam cezasının kaldırılması yolunda hareket genişliyor.

Türkiye İnsan Hakları Derneği'nin, yüzbini aşkın yurttaşın imzaladığı ve genel af çıkarılması ve demokratik normların yeniden kurulması taleplerini içeren bildirgesi Meclise iletildi.

Ana muhalefet partisi olan Sosyal Demokrat Halkçı Parti'nin Genel Sekreteri Fikri Sağlar, Pravda muhabiriyle yaptığı söyleşide şunları söyledi: "H.Kutlu ile N. Sargın'ın tutuklanmaları ve dahası işkence görmeleri tam bir keyfi uygulamadır. Türkiye insan haklarıyla ilgili tüm uluslararası anlaşmaları imzalamıştır. İnsanları inançlarından ötürü tutuklamak ve dahası işkenceye tabi tutmak mümkün değildir. Hükümetin ve adalet bakanının yasaların uygulanmasını dikkatle izlemeleri gerekir. Maalesef günümüz Türkiyesinde özgürce düşünmenin bile yasaklandığı bir durum ortaya çıkmıştır. Biz tüm demokratik özgürlüklerin, bu arada politik örgütlenme hakkının güvence altına alınmasını ve devletin yasaların harfine ve ruhuna kesinlikle uymasını savunuyoruz."

A.Stepanov
Pravda, 11 Aralık 1987

Zirvenin ardından yeni tartışmalar

Türkiye'nin seçeneği

G.ESİN

8 Aralıkta Washington'da imzalanan "orta menzilli ve daha kısa menzilli nükleer füzelerin imhası (INF)" ile ilgili antlaşma tüm dünyada olumlu tepkiler almaya devam ediyor. Uluslararası planda çok değişik görüşlerden milyonlarca insan esas olarak şu değerlendirmede birleşiyorlar: Gerçek silahsızlanma yolunda atılmış olan bu ilk adım çağımızda yeni bir dönemin, nükleer silahsız bir dünyanın başlangıcı olabilir. Bu yol açılmıştır, sorun artık askersel veya teknik çözümlerle aşılamaz. Washington zirvesi göstermiştir ki, sorunun çözümü akla, sağduyuya ve sorumluluğa dayanan politikadadır. Bu politikada, uluslararası ilişkilerde yeni bir yaklaşımı, yeni bir düşünce tarzını gerektirmektedir.

Ancak bu antlaşma bir kez daha gösterdi ki, insanlığın önünde uzun süreli ve zorlu bir savaşım vardır. Barış, ancak ve ancak, insanlığı tehdit eden nükleer bir felaketin önlenmesi için, saldırgan militarist güçlere karşı çetin bir savaşımla kazanılabilir. Silahsızlanmanın kolaylıkla sağlanabileceğini sanmak hayalciliktir. Yumuşamayı arzu etmeyen gerici militarist güçler, askersel sanayi kompleksi olumlu süreci beklenmedik gelişmelerle her an geriye döndürme çabalarından vazgeçmezler, emperyalist militarist politikalarını da haklı göstermek için her türlü safsatayı ileri sürerler.

Türkiye'de yeni bir silahlanma havası estirilmek isteniyor

Nitekim Türkiye'de bu hava estirilmeye başlanmıştır. Antlaşmanın hemen arkasından, imzaların mürekkebi kurumadan militarist kaynaklı propaganda faaliyete geçmiştir. "Türkiye pazarlık masasında", "Moskova gerçek yüzünü gösterdi" gibi, ordunun modernizasyonundan, NATO'nun modernizasyon paketine kadar "yeni bir silahlanma havası" estirilmektedir ülkemizde.

SBKP MK Genel Sekreteri M.Gorbaçov'un antlaşmanın arkasından basın toplantısında değindiği "NATO'nun güney kanadında ve Sovyetler Birliği sınırlarında NATO'nun güçlü ve hatırı sayılır bir üstünlüğe sahip olduğu" yolundaki sözleri, birden bire neredeyse INF antlaşmasını gölgeleyecek biçimde basında yer aldı. Oysa özellikle de geçtiğimiz yıl ABD militarist çevrelerinin, NATO'nun ülkemiz üzerindeki planları, karanlık, tehlikeli niyetleri ortaya çıkmıştı.

Göreve geldiğinden beri, yani son 5 ay içinde üçüncü kez 4 Aralıkta Ankara'ya gelen NATO Müttefik Kuvvetler Başkomutanı Orgeneral John Galvin, Türkiye'ye yeni nükleer teklifler getirdiğini açıklamıştır. "Daha çok Türkiye'nin askeri konumu ile ilgili konuları en ince ayrıntılarına kadar, yeni A'dan Z'ye kadar herşeyi konuştuk" diyen Galvin, "fakat ben sadece tavsiyede bulunurum" demeyi de unutmamıştır. NATO'nun modernizasyon paketinin Türkiye için ne anlama geldiğini ise şöyle değerlendirmektedir: "1987 yılında, eğer hala 1960 model otomobil kullanıyorsanız, bunu değiştirip 1987 model araba almaktır." Nedir ülkemize önerilen "yeni yükümlülükler paketi"? Var olan F-4, F-104'lerin eski olduğu iddiası ile, aynı sayıda çifte yetenekli (yani hem normal hem de nükleer bomba atabilecek yetenekte) F-16'ları devreye sokmak. Amaç . . . ise, bu uçaklara yine çifte yetenekli "akıllı füze" denilen uzun menzilli füzelerin eklenip, menzillerin 400 km. daha uzatılması ve etkinliklerinin artırılması. Ayrıca, karadan karaya Lance-2 füzelerinin kabul edilmesi. Lance-2'lerin menzilleri henüz 130 km. şimdi 400 km'ye çıkarılması söz konusu.

Tüm bu yeniden silahlanma girişimleri de INF'lerin gidişi ile doğacak boşluğun doldurulmasına dayandırılmaktadır. İngiltere Avam Kamarasında yaptığı konuşmada Galvin niyetlerini çok

Devamı 7. sayfada

İlericilere eziyet

Santiago'da, Şili parlamentosunun eskiden oturumlarını yaptığı ve şimdi Anayasa Mahkemesi diye adlandırılan kurumun bulunduğu bina, Salvador Allende hükümetinin dışişleri bakanlığını yapmış, bu ülkenin Sosyalist Partisi'nin lideri ve Birleşik Sol'un Başkanı olan Clodomiro Almeyda'nın yargılandığı yerdir. Kamuoyunca çok iyi tanınan bu ünlü kişi "ciddi bir suç" nedeniyle itham edilmektedir; *resmi izin olmaksızın ülkesine döndüğü için.*

Bu "olay"ın niteliğini ele alalım. Sadece seyahat özgürlüğüne dayanmamaktadır. Şilili ve benzer ülkelerden yurtseverlerin bir protesto biçimi olarak gerçekleştirdikleri ülkeye dönüş, temelden antidemokratik ve kimi totaliter gerçeklere dünya çapında dikkatleri çekerken, Washington ve müttefiklerinden resmi protestolar uyandırmada bütünüyle başarısız oluyor. Bu baylar, kendi yasaları çerçevesinde bazı yurttaşların ülkeye giriş ve çıkış hakları konusunda bağımsız kararlarını veren kimi sosyalist ülkeleri suçlamak söz konusu olduğunda büyük şevk ve enerjiye sahip oluyorlar. Fakat acayip olan, Şili'de ülkeye dönüş girişiminde bulunan insanlar zulümle karşılaştıkları zaman, bu "insan hakları" savunucuları kimi nedenlerle seslerini kaybediyorlar.

Almeyda "olayı" bunlardan sadece birisi. Pinochet'in beyleri Şili Komünist Partisi üyesi ve Ulusal Birlik Hükümeti'nde Çalışma Bakanı görevini üstlenen Mireya Baltra'ya eziyet ettiler. Şili parlamentosunun eski senatörlerinden, Şili komünist Partisi üyesi ve yine kamuoyunca ünlü J. Campusano da zulmedilenler arasındadır.

Her nasılsa, Şili ısrarlı bir şekilde istisna oluveriyor. Aynı anda, güvenlik örgütünün özel bir birimi, ülkeye dönen Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Haydar Kutlu ve Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargın'ı yoğun biçimde sorgulamaya devam ediyorlar.

Kendi ülkelerinde vatandaşlık hakkını elde etmek için insanların özgürlük ve sağlıklarını ve kimi ölçülerde yaşamlarını bile tehlikeye atmaları gerekiyor.

Gördüğümüz gibi, insan hakları çok yönlü bir sorundur. Burada tartışacak çok şey var. İşte bu nedenle Sovyetler Birliği, Avrupa Topluluğu üye ülkelerine konuyu tüm boyutlarıyla incelemek amacıyla Moskova'da insancıl sorunlar üzerine özel bir konferansın toplanmasını önermektedir. NATO ülkelerinden insan haklarının ateşli savunucuları kimi nedenlerle şimdiye değin bu girişime karşı hiçbir ilgi sergilemediler. Bunu yapmalılar!

Vitaliy Korionov, Pravda, 24 Kasım 1987

TİP ve TKP Federal Almanya sorumluları Ah

Yeni süreçte B.Avrupa p

Bu derece geniş kapsamlı bir görevin yerine getirilmesi yaratıcı ve özverili bir çalışma gerektiriyor

Yeni Yol: Kutlu ve Sargın yoldaşların ülkeye dönüş kararıyla birlikte parti örgütlerinin bu girişimin desteklenmesi ve en geniş dayanışmanın sağlanması yönünde yürüttüğü faaliyetler hakkında bilgi verir misiniz?

Ahmet Erdem yoldaş: Ülkeye dönme kararının açıklanması ile birlikte, Merkez Komitelerimiz girilen dönemde parti faaliyetlerinin eksenini "genel sekreter yoldaşlarla ulusal ve uluslararası dayanışmanın en genişlikte sağlanması, bütün dikkatlerin ve çalışmaların bu noktada yoğunlaştırılması gerekliliği"nin altını özellikle çizdiler. Sargın ve Kutlu yoldaşlarımız da "uluslararası ve Türkiye demokratik kamuoyunun dayanışmasının dışında hiçbir güvenceleri olmadıkları"nı belirttiler. Atılan adımın başarıya ulaşması bu çok yönlü görevlerin yerine getirilmesi ile doğrudan bağlıydı.

Federal Almanya Parti Komitemiz, dönüş kararı ile birlikte bu yöndeki çalışmalara önce kendi içinde başladı. Söz konusu görevlerin üstesinden gelebilmenin yolu, girilen dönemin öneminin kavranmasından, bunun getirdiği görevlerin bilince çıkarılmasından geçiyordu. Örgüt birimlerimiz ve üyelerimiz bu doğrultuda bilgilendirildi.

Parti Komitemiz açısından bu dayanışma çalışmaları için yönelecek iki temel alan mevcuttu. Bunlardan birincisi Federal Alman kamuoyunun; cumhurbaşkanlığından başlamak üzere siyasi partiler, sendikalar, kitle örgütleri, basın yayın kuruluşları ve yazar sanatçı, bilim adamları gibi şahsiyetlerin dayanışmasının sağlanmasıydı. Diğeri ise geniş Türkiyeli göçmenleri ülkemizde demokrasi uğruna atılan bu adım konusunda duyarlı hale getirmek ve dayanışmalarını sağlamaktı.

Bu derece geniş kapsamlı bir görevin yerine getirilmesi çok çeşitli faaliyetleri bünyesinde barındıran, yaratıcı ve özverili bir çalışmanın yaşama geçirilmesi ile mümkündü. Çalışmalarımızı olanaklarımız ölçüsünde bu anlayış ile yürütmeye çalıştık.

Ziya Güler yoldaş: Kutlu ve Sargın yoldaşların ülkeye dönüş kararı ve bunu izleyen gelişmeler, bütün parti örgütlerimizde gündemin baş maddesi olmuştur. Bu girişimin gereksinim duyduğu desteğin sağlanması ancak etkin bir dayanışma hareketinin yaratılmasıyla mümkündü. Bu nedenle genel parti faaliyetimiz içinde Kutlu ve Sargın yoldaşların özgürlüğe kavuşması için çalışmalar birinci sıraya yükseldi.

Dayanışma çalışmalarını politik ve mali bakımlardan iki yönde ele aldık. Politik dayanışmanın örgütlenmesinde özellikle Alman demokratik kamuoyuna yöneldik ve ağırlık noktası bu oldu. Ne ki bu yeterli olamazdı. Parti örgütlerimize dışımızdaki sol politik güçlerin ve göçmen işçilerin de dayanışma hareketine çekilmesi, Kutlu ve Sargın yoldaşların girişimine desteğin sağlanması için elden gelen bütün çabaların gösterilmesi doğrultusunda yönlendirme verildi.

Bize göre, parti faaliyetinin tüm ağırlığı bu devrimci girişimin gereklerine bağlanmalı ve bir ölçüde bu ülkedeki parti faaliyetimizin anlamı bu gereksinime katkıyla ölçülmeliydi. Bu bağlamda dayanışma çalışmalarının hedeflerini şöyle belirlemekteyiz: Federal Alman demokratik kamuoyunun Türkiye'deki gelişmelere ilgisini artırmak ve bunu gerici güçlerin demokratikleşme sürecine ve insan haklarına yönelik saldırılarına karşı tepkiye dönüştürmek. Kutlu ve Sargın yoldaşlarımızın özgürlükleri için gereksinim duyulan maddi ve moral herşeye azami katkıda bulunmak ve böylece Türkiye'de demokrasinin bütün kurumlarıyla yerleşmesi mücadelesine dolaysız katılmak.

Bu güç ve genişlikte sağlanan ilk dayanışma hareketi

Yeni Yol: Genel sekreter yoldaşların girişimine Federal Almanya demokratik kamuoyunun desteğini kazanma yönündeki çalışmalarınızı hangi çeşitlilikte yürütüyorsunuz? Dayanışma çalışmalarınızın kimi sonuçlarından sözeder misiniz?

Ziya Güler yoldaş: Federal Alman demokratik kamuoyunun desteğini sağlama girişimlerimiz merkezi ve yerel düzeylerde sürdürülüyor. Atılan devrimci adım ve onu izleyen gelişmelerden tek tek kişileri ve kuruluşları yazılı ya da sözlü bilgilendirme, yığınsal bildiri dağıtımı, gazete satışları ve BEM materyalleriyle konuyu aktüel halde tutmaya çalışıyoruz.

16 Kasım tarihinde yoldaşlarımızın Ankara Emniyet Müdürlüğünde işkenceli sorgulamaya alınmalarıyla birlikte, durumu her kesimden kişi ve kuruluşa duyurmak amacıyla harekete geçildi, ziyaretler örgütlendi. Çok yaygın telefon, telgraf ve mektuplarla polisin şiddeti ve hükümetin tutumu protesto edildi.

Gerici basının, özellikle Tercüman'ın antikomünist kampanyayla yoldaşlarımızın nezdinde komünist harekete yönelttiği saldırıya, yerel ve merkezi olarak hazırlanan onbinlerce bildiri ve bilgi materyalleriyle yanıt verildi. Birçok kentte Kutlu ve Sargın'ın dostları polisin şiddeti ve işkenceli sorgulamasına karşı dayanışma nöbetleri gerçekleştirdiler. Bonn Türkiye Büyükelçiliğine yazılı ve sözlü protestolar bildirildi.

Hemen hemen her büyük kentte Kutlu ve Sargın'la dayanışma, politik tutuklulara özgürlük, düşünce özgürlüğü istemleri etrafında geniş tabanlı girişimler kuruldu. Son olarak Alman halkının dini bayramına rastlayan günlerde dört bölgede gerçekleştirdiğimiz 72 saatlik nöbetler, Alman kamuoyunu bilgilendirmek, basın yayın organlarının dikkatini çekmek ve Türkiye'de demokrasiye ve insan haklarına yönelik baskılara karşı bir pro-

> ● **Ahmet Erdem yoldaş:** "Söz konusu görevlerin üstesinden gelebilmenin yolu, girilen dönemin öneminin kavranmasına, bunun getirdiği görevlerin bilince çıkarılmasından geçiyor."

testo gösterisi olarak etkin bir eylem oldu. Bazı kilise ayinlerinde konu gündeme getirildi ve belirli ölçüde televizyon, radyo ve gazetelere girildi.

Alman kamuoyuyla ilişkilerimizde politik tavır ayırımı yapmadan komünistlerden hristiyan demokratlara ve tarafsızlara kadar her kesime ulaşmaya çalışıyoruz. Onlara attığımız bu adımın genel insani çıkarlar, demokrasi, ülkelerarası ilişkilerin karşılıklı yarara dayalı gelişmesi açısından taşıdığı önemi anlatarak, insan haklarına yönelik, işkenceyi de içeren saldırılara karşı destek istemekteyiz.

Geniş bir yelpazeyi içeren bu güçler, Kutlu ve Sargın yoldaşların girişimini yerinde ve olumlu olarak değerlendirmektedirler. Ancak, hükümeti üzerinde caydırıcı bir baskı unsuru olabilecek bir tepki henüz ortaya çıkmamıştır. Komünistlerin ve tutarlı demokrat çevrelerin dışında, açıktan destek vaadeden kesimlerin pratik girişimleri sınırlı kalmaktadır. Bu elbetteki dayanışma hareketinin amacına ulaşabilmesi için yeterli değildir.

Ahmet Erdem yoldaş: Bildiri dağıtımı, siyasi partileri, sendikaları, basın-yayın kuruluşlarını, kitle örgütlerini, tek tek şahsiyetleri ziyaret, uyarı nöbetleri, dayanışma girişimleri, protesto mektupları ve telefonları vb. yapılan eylemler biraz önce değindiğimiz, çalışma alanının genişliği ve bunun önümüze koyduğu çeşitliliğinin zorunlu bir sonucudur.

Geriye dönüp baktığımızda bu çalışmalarımız sonucunda elde ettiğimiz kazanımlarımızın, sağlanan dayanışmanın

net Erdem ve Ziya Güler yoldaşlarla söyleşi

ti örgütlerinin görevleri

dsınamayacak önemde olduğunu söyebiliriz. Bu güç ve genişlikte sağlanan dayanışma hareketi olduğunu söyleyeiriz.

Yeterli mi, sorusuna gelince... Bizim n çalışmaların doyum noktası yoktur. aha önümüzde ulaşmamız gereken çok niş bir Federal Alman ve Türkiyeli çmen kamuoyu olduğunu biliyoruz. bunun önümüze koyduğu ve mutlaka şarmamız gereken görevlerimiz olduğu bilinciyle hareket ediyoruz.

Yeni Yol: Dayanışma çalışmalarının,

Ziya Güler yoldaş: "Parti faaliyetinin tüm ağırlığı, bu devrimci girişimin gereklerine bağlanmalı ve bir ölçüde bu ülkedeki parti faaliyetimizin anlamı bu gereksinime katkıyla ölçülmelidir."

rti örgütlerinin günlük faaliyeti açısından sonuçları nelerdir?

Ahmet Erdem yoldaş: Genel Başkan Bo- yoldaşın cenaze törenleri ile başlayan, keye dönüş ve dayanışma eylemleri ile vam eden çalışmalar parti komitelerize, üyelerimize ve hatta sempatizan remizde bir canlılık, bir hareketlilik rattı. Birleşik harekete olan güveni petirdi.

Bu atmosfer, partinin günlük pratik çamalarına da olumlu olarak yansıdı. Pakomitelerimiz ve üyelerimiz, bugün ha şevkli, daha bir kendinden emin, atıcı çalışmalar sergiliyorlar. Bu atosferin oluşmasında, birleşme süreci ve ortak çalışmaların belirleyici katkı gözden ırak tutmamak gerekiyor.

Ziya Güler yoldaş: Ülkeye dönüş girimiyle birlikte merkeze aldığımız dayama görevleri, bütün parti örgütlerimi gündemin baş sırayı aldığı halde, hez elimizden gelen bütün çabaları sarmiş ve olanakları tümüyle kullanabilş değiliz. Bu yöndeki görevler tek tek yoldaşımızın günlük politik faaliyede merkeze çıkmış değildir. Çalışmalaçoğunlukla parti örgütlerimizde belirli daşlarımız üstleniyor.

Dil yetersizliği, girişim eksikliği ve varn antikomünist önyargıların etkileri daşlarımızın çabalarını daraltabiliyor. r kapıyı çalmak, herkesle yüzyüze koşmak ve destek istemek yönünde tutuk ranılabiliyor. Sadece dar parti ve sınıf arlarıyla hareket etmediğimiz, demok ye inanan, insan haklarına saygı duyan, ülkemizde geleceğe güvenle bakmak isteyen sendika üyesi, demokrat, sıradan insan olarak bu girişimi desteklediğimiz ve destek istediğimiz yeterince propaganda edilemiyor.

Anlaşılıyor ki, bizim yönetici organlar olarak yoldaşlarımıza bu argümanları kullanabilmeleri için daha etkin bir politik yönlendiricilikle yardımcı olmamız gerekmektedir.

Ortak görevlerimiz ve bu temeldeki pratik faaliyetimiz her iki partinin kadrolarını birbirine yakınlaştırmış ve kaynaştırmıştır

Yeni Yol: İki partinin ortak faaliyeti olarak yürütülen dayanışma çalışmalarının iki partinin birlik sürecine ve iki partinin kadrolarının kaynaşmasına katkısı nedir?

Ahmet Erdem yoldaş: Genel Başkanımız B.Boran ve TKP Genel Sekreteri H.Kutlu'nun 7 Ekim tarihinde Brüksel'de gerçekleştirdikleri basın toplantısı ile birlikte birleşme sürecinde yeni ve daha üst bir aşamaya girildi. Girilen bu aşamaya uygun olarak parti kadrolarımızın birlikte çalışmayı daha da geliştirmeleri, daha şimdiden Birleşik Komünist Partisi'ne giden yolda omuz omuza yürümeleri, kısacası tek bir partinin üyeleriymişçesine kaynaşmaları gerekiyordu. Nitekim öyle de oldu. 7 Ekim ile başlayan ve günümüze kadar süren süreçte TİP ve TKP üyeleri birlikte, uyum içersinde çalışma konusunda azımsanmayacak mesafeler kaydettiler. Basın toplantısından çok kısa bir zaman sonra kaybettiğimiz önder Boran yoldaşın cenaze törenleri, iki partinin her düzeyde birlikte çalışmasının denilebilir ki, ilk ve en güzel örneklerini oluşturdu.

Dayanışma çalışmaları boyunca da birlikte çalışma süreci daha gelişerek sürdü, sürüyor. Yoldaşlarımız birlikte mücadele içersinde birbirlerini tanıyorlar, birbirlerinden öğreniyorlar, yoldaşlık bağlarını geliştiriyorlar.

Ziya Güler yoldaş: Dayanışma çalışmalarımız Brüksel'deki basın toplantısından başlayarak bugüne kadar her iki partinin işbirliği ve kollektif çabalarıyla sürüyor. Biz her düzeyde biraraya gelmekte ve yapılması gerekenleri birlikte karara bağlamaktayız. Ortak görevlerimiz ve bu temeldeki pratik faaliyetimiz her iki partinin kadrolarını bugüne dek görülmedik ölçüde birbirine yakınlaştırmış ve kaynaştırmıştır.

Uğurlama törenlerinin örgütlenmesinde olsun, uyarı nöbetlerinde ve diğer çalışmalarda olsun, her iki partinin üyeleri tam bir uyum içinde çalışmışlardır. Bir çok yerde dile getirildi ki, artık etrafımızdakiler bize, kim TİP'li kim TKP'li diye bakmıyor. Çünkü çalışmalara katılanları birbirinden bu tarzda ayırmak mümkün değil. Bu nedenle hiçbir kuşkuya yer bırakmadan şunu ifade edebiliriz. Biz artık Birleşik Komünist Partisi'nin kadrolarıyız. Kutlu ve Sargın yoldaşların devrimci adımı ve onun gerekli kıldığı pratik çalışmalar, bu süreci böylesi geliştirmiştir, ilerletmiştir.

Sol ile tartışma zeminini geliştirerek, amacımızı iyi anlatarak, onları da anlamaya çalışarak dayanışmaya katkıyı güçlendirebiliriz

Yeni Yol: Sargın ve Kutlu yoldaşların demokrasi girişimiyle ilgili olarak parti örgütlerinin, diğer sol politik parti ve çevreleri girişimin amacı ve sonraki gelişmeler konusunda bilgilendirmeleri ne düzeyde gerçekleşti? Girişimin, bu çevreler ve genel olarak politik göçmenler arasında yarattığı etki nedir?

Ziya Güler yoldaş: Kutlu ve Sargın yoldaşların ülkeye dönüşleri ile ilgili olarak diğer sol politik parti ve çevreleri, Federal Almanya ölçüsünde en tam bir şekilde bilgilendirdiğimiz söylenemez. Bunun nedeni, öznel niyetlerimiz ya da önemli bulmadığımız değil, bu çevrelerle henüz sağlıklı ve sürekliliği olan dostça ilişkileri yerleştirememiz olmamızdır.

Kaldı ki, biz bu devrimci adımın başarısının bir koşulu olarak da, en geniş devrimci sol güçlerin olaya sahip çıkmasını ve ortak dayanışma hareketinin yükseltilmesini görmekteyiz. Ancak, içinde bulunduğumuz reel durum, bu hedeften bir hayli geride olduğumuzu gösteriyor. Değerlendirmemiz o ki, böylesi bir realitede sol politik güçlerin net ve tutarlı bir tavır belirleyememiş olmalarının da payı vardır. Biz bütün enerjimizle eksikliklerimizi giderip, üzerimize düşeni yapacağız. İnanıyoruz ki, bu çaba sonucu atılan adımlar, Türkiye sol hareketinin çıkarlarının ortak olduğunu, birbirini koşullandırdığını daha iyi anlatabilecek ve ortak mücadeleyi güçlendirebileceğiz.

Şu izlenimimizi de aktarmalıyız. Devrimci sol örgüt ve hareketlerin üye ve sempatizanlarıyla tabanda ortak çabalar ve çalışmalar yapılmaktadır. Birçok arkadaşımız, gelişmeleri ilgiyle izliyor ve yapılan eylemlere katılıyorlar, çeşitli eylem biçimleri öneriyorlar. Bu anlamda bir suskunluk ve beklentinin tabanda varolmadığını belirtmeliyiz.

Ahmet Erdem yoldaş: Genel sekreterlerimizin Türkiye'ye dönüşü, bu dönüşün demokrasi mücadelesi açısından ne anlama geldiği ve ne beklenildiği kısacası

Yeni süreçte B.Avrupa parti örgütlerinin görevleri

Baştarafı 4. sayfada

amacı konusunda sol hareketleri yeterli düzeyde bilgilendirdiğimizi söyleyemeyiz. Bu, bundan sonraki çalışmalarımızda gözden kaçırmamamız gereken bir eksikliğimizdir.

Dönüş kararının açıklanmasından bugüne kadar geçen süre içerisinde sol hareketlerin aldıkları tavırları yalnızca yetersiz bilgilendirmeme ile izah etmek mümkün müdür? Girişime, doğal olarak ilk ve en güçlü desteği vermesi gereken sol, kendisinden beklediğimizi yerine getirmemiştir. Bazılarının TBKP liderlerinin girişimine "uzlaşmacılık", "hainlik", "faşizme teslim olma" vb. önyargılı ve aceleci suçlamalar yapmaları solun bütünü açısında mutlaka giderilmesi gereken bir zaafın işaret olmuştur.

Kuşkusuz kendi aramızda daha çözüme kavuşturamadığımız sorunlarımız vardır. Bunlardan bir bölümü geçmişteki ilişkilerden kaynaklanmaktadır. Sorunlarımızın çözümünü eskimiş, sol içi rekabetçi tutumlarla, devrimciler, ilericiler arasında olmaması gereken yöntem ve üsluplarla sağlayamayız. Politik iradeye, diyalog yaratıcı tutumlara ve sorunların aşılmasına yurtseverce yaklaşımlar göstermeye ihtiyacımız vardır.

Biz kendi payımıza hiçbir devrimci, yurtsever örgütün politikasını bize düşmanca bir yaklaşım olarak görmüyor, onların görüş ve değerlendirmelerini anlamaya çalışıyoruz. Dostlarımız da bizi böyle görmeli, bu doğrultuda çaba göstermelidir.

Genel sekreterlerimizin ülkeye dönüşlerine demokrasi mücadelesine yapacağı katkı açısından bakılması için bizim çok daha fazla çaba göstermemiz gerektiğine inanıyorum. Atılan bu adımın politik özününün dışımızdakilerce hemen görüleceğini düşünmediğimiz gibi, bir başlangıç olduğunu unutmuyoruz. O bakımdan biz, yorulmadan, sabırla TBKP'nin yasallaşması hedefi ile bütün devrimci sol hareketler üzerindeki yasakların kalkması, genel af için yürütülen mücadele ile Kutlu ve Sargın yoldaşlarımızın özgürlüğü arasındaki bütünselliği iş yaparak, anlatarak göstermek için elden geleni yapacağız. TBKP yasal haklara kavuşsa, Sargın ve Kutlu yoldaşlar özgür olursa; hiç kuşku duyulmasın ki, bu kazanımlar bütün dostlarımız için de kazanım olacaktır. Bu nedenle hiç kimsenin gücü, halkın vicdanında da haklılığı kanıtlanan legal çalışma hakkı için mücadelemizi, bugünkü politikamızı onaylamayan devrimci sol güçlere karşı gibi göstermeye yetmeyecektir.

Genel sekreterlerimizin dönüş öncesi, "dostlarımıza acele etmeyip, gelişen olaylara göre tavır almalarını salık veririz" mantığındaki alçak gönüllülüğü elden bırakmadan, sol ile tartışma zeminini geliştirerek kendi amacımızı iyi anlatmak, onları da anlamaya çalışarak dayanışmaya katkıyı güçlendirebiliriz. Bazı bölgelerde yaptığımız tartışmalı toplantılar bunun mümkün olabileceğini göstermiştir. Bu toplantılarda katılaşmış önyargıların daha yumuşatılabileceğinin örnekleri görüldü.

Psikolojik ve moral bozguna uğratma amaçlı ideolojik saldırı, aynı zamanda geniş demokrasi güçlerinin birliğine yöneliktir

Yeni Yol: Genel sekreterlerimizin ülkeye dönüş kararı ve daha sonraki gelişmelerle birlikte, gerici güçlerce başlatılan, iki genel sekreterin saygınlığına gölge düşürmeyi de amaçlayan çok yönlü antikomünist psikolojik ve ideolojik kampanyayı parti örgütleriniz nasıl değerlendiriyor?

Ziya Güler yoldaş: Bu çok yönlü gericiliğin hayli önem verdiği kampanya üzerinde önemle durmalıyız. Kadroların, partilerimize dost çevrelerin güvenlerini yıkma, psikolojik ve moral bozguna uğratma amaçlı ideolojik saldırı, aynı zamanda geniş demokrasi güçlerinin birliğine karşı da yöneltilmiştir. Onun olumsuz etkilerini mutlaka hesaba katmamız ve ideolojik çalışmalarda dikkate almamız gerekiyor.

Oldukça yoğun bir şekilde sürdürülen bu karalama ve yalana dayalı saldırı, kadrolar üzerinde bugüne kadar etkili olmadı. Ancak geniş kesimleri ve gericiliğin olanaklarını düşündüğümüzde uyanık olmamız gerekmektedir. Sempatizanlarımızı günü birlik bilgilendirmeli, geniş emekçi yığınlarının attığımız bu haklı adımın önemi ve kendi çıkarlarıyla ortak yanlarını görebilmelerini sağlamalıyız. Ajitasyon ve propaganda da bunları dikkate alarak, parti örgütlerimiz merkezi ve yerel ideolojik çalışmaları bu temelde sistemleştirirse gericiliğin ideolojik saldırılarını zararsız hale getirebiliriz. Bu amaçla, her parti örgütünün toplantısında konuyu gündeme getiriyor ve yerel genişletilmiş toplantılar örgütleyerek etrafımızdaki kesimleri bilgilendirmekteyiz.

Ahmet Erdem yoldaş: Bu sorunuza cevap verirken, buna bağlantılı olarak bir noktanın altını çizelim. Günlük basını dönüş olayına çok geniş yer verdi. Bu, parti merkez komitelerimiz tarafından alınan ülkeye dönme kararının toplumsal gelişmeye ve dönemin istemlerine tam denk düştüğünü kanıtlıyor. Ve bu anlamıyla olumludur.

"Ama bunun, düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün savunulması esasından, bu çerçevede 141 ve 142'nin kaldırılması isteminin artan biçimde savunulması esasından kaydırılarak, salt TBKP'nin siyasal ve örgütlenme anlayışının değerlendirilmesine kaydırılması burjuvazinin çıkar hanesine yazılmasıdır. TBKP'nin legalleşme isteminin biçimi, siyasal düşünceleri ve değişimi tartışmaları başka düzeyde yürüyecek bir tartışma olmalıydı."

TBKP liderleri demokratikleşme sürecinde, demokratik kamuoyunun önüne, siyasal örgütlenme özgürlüğünün sağlanması gündem maddesini koymuşlardır. Gerici, diktatörlük yanlısı güçler komünistler tarafından konan bu gündem maddesinin ortadan kaldırılması en azından etkisinin hafifletilmesi için tüm olanaklarını ve tecrübelerini seferber ettiler, ediyorlar. Tercüman gazetesinin sayfa sayfa "cihad" çağrıları yapmasından, Turgut Özal'ın -daha sonra Başbakanlık Basın Müşavirliğine yüklenen- açıklamasına, Evren'in Muğla konuşmasından yine Evren'in TBMM açılışında yaptığı konuşmaya kadar gerici güçler tüm imkanlarını kullanıyorlar.

Yine Ankara DGM Savcısı Nusret Demiral'dan, Emniyet Müdürlüğündeki işkencecilere ve onların arkasında MİT'e ve CIA'ya kadar uzanan tüm karanlık güçler en sinsi yöntemlerle TBKP liderliğini çökertmeye uğraştılar. "Lüks odalardaki fotoğraflar", "geniş çaplı gözaltılar", ifadelerinin parça parça basına sızdırılması gibi yöntemler bu eksen üzerinde yürütüldü.

Bugünlerde, basında bu konuda çıkan haberlerde "Nihat Sargın'a sorulacak zaten çok soru yoktu, çünkü onun genel sekreterliğini yaptığı TİP 1980 öncesi yasaldı", ya da "Kutlu'dan daha tecrübeli olduğu gözlenen Sargın" gibi satır aralarında söylenenler de gerici, karanlık, diktatörlük yanlısı güçlerin sinsi yöntemlerinin birer parçasını oluşturuyor. Böylelikle TBKP liderliğine gölge düşürüldüğü, kadro ve üyelerde güvensizlik ve şüphe tohumlarının ekildiği, deyim yerindeyse "toz duman içersinde bir ortam" ve bu ortam içersinde "karanlık suda balık avlama" hayalleri ve planları yapılıyor.

Dönüş kararı ile birlikte gerici karanlık güçlerin de kendi açılarından tüm bu hesapları yapacaklarını ve bunun için tüm imkanlarını sonuna kadar kullanacaklarını biliyorduk. Buradan çıkarak, parti komitelerimizi ve üyelerimizi bu konuda gelebilecek ideolojik, psikolojik ve her türlü saldırıyı karşı uyardık.

Mali özveri kampanyası gösterdi ki gücümüz sanılanın üstündedir

Yeni Yol: Girişimle birlikte her iki parti tarafından başlatılan mali özveri ve parti merkezlerini mali olarak güçlendirme kampanyası ile ilgili çalışmalarınız hakkında bilgi verir misiniz?

Ahmet Erdem yoldaş: Parti merkez komitelerimiz tarafından açılan "Mali Özveri Kampanyası"na komite ve üyelerimiz, Boran yoldaşın cenazesinin Türkiye'ye gönderilmesi döneminde gösterilen mali katkıları sürdürerek katıldılar. Cena-

Devamı 7. sayfada

F.Almanya'nın dört büyük kentinde 72 saatlik dayanışma nöbetleri

Sinan Deniz

"Sargın ve Kutlu'nun Dostları" 24-28 Aralık günleri arasında F.Almanya'nın Hamburg, Köln, Mainz ve Nürnberg kentlerinde büyük kilise ve katedrallerin önünde 72'şer saatlik "dayanışma nöbetleri" düzenlediler. Noel günleri boyunca sürdürülen ve geniş çevrelerin desteğini kazanan nöbetler sonunda F.Almanya'da "Kutlu ve Sargın ile dayaışma" hareketi yeni bir boyut kazandı.

Dayanışma nöbetlerinin iki amacı vardı. Birincisi; genelinde tüm Avrupa ülkelerinde tüm parti, sendika ve demokratik örgütlerin, parlamentoların tatilde olduğu, ülkeye delegasyonlar gitmediği Noel tatilinde yoldaşlarımızla dayanışmanın kesintiye uğramasını engellemek. İkincisi; Federal Alman radyo ve TV'lerinin politik nedenlere dayanan ambargolarını aşmak.

"1987 yılı biterken Türkiye'de İnsan Hakları?", "Sargın ve Kutlu'ya özgürlük" belgileri altında sürdürülen nöbetler sonunda eylemin amaçlarına ulaşılabildi. F.Alman radyo ve televizyonları canlı yayın direkt röportajlarla eyleme yer verirken, Kutlu ve Sargın yoldaşların ülkeye dönüş nedenlerini ve döndükten sonra ülkede karşılaştıkları olayları da aktardılar.

Bunun yanısıra bir dizi milletvekili, il ve eyalet düzeyinde Alman Komünist Partisi- DKP'nin yanısıra Sosyal Demokrat Parti-SPD, Liberal Parti-FDP ve Yeşiller Partisi örgütleri bizzat nöbet alanlarına gelerek veya mesajlar göndererek Sargın ve Kutlu yoldaşlarla dayanışmalarını dile getirdiler. Birçok Hristiyan Demokrat Partisi-CDU üyesi Alman vatandaşı yoldaşlarımıza yılbaşı kartı postalayıp, açılan imza kampanyasına katıldılar. Kısa bir süre önce ülkemizi ziyaret eden SPD milletvekili Monika Ganseforth gönderdiği dayanışma mesajında Türkiye'de bulunduğu sırada SHP Genel Başkanı İnönü, Türk-İş Genel Başkanı Yılmaz ve İnsan Hakları Derneği yöneticileri ile görüştüğünü, bu görüşmeler sonunda Türkiye'de işkencelerin sürdürüldüğüne kanı olduğunu belirterek Federal Hükümetin tutumunu eleştirdi ve "Türkiye sadece ticari bir ortak olarak görülmemeli" dedi. Sovyet Yazarlar Birliği adına ünlü Köln Dom Katedralı önündeki nöbeti ziyaret eden yazar Radi Fiş, Kutlu ve Sargın'ın derhal serbest bırakılmasını ve bütün demokratlara af istediklerini şeref defterine yazdı.

İl ve eyalet düzeyinde Alman Sendikalar Birliği DGB ve ona bağlı sendikaların yöneticileri, Türkiyeli sanatçı ve aydınlar, Avrupa Milli Görüş, FİDEF ve DİBAF yönetici ve temsilcileri de nöbetleri bizzat ziyaret ederek dayanışmalarını dile getirdiler. Tüm dayanışma nöbetleri adına Köln'deki eylemi ziyaret eden TİP MK adına Osman Sakalsız ve TKP MK adına Veysi Sarısözen yoldaşlar düzenlenen bilgilendirme sohbetlerinde iki partinin üye ve yandaşlarının sorularını yanıtladılar. F.Almanya'daki Yunan, İspanyol, Portekiz, İran, Filistin ve Lübnanlı komünistler de nöbet alanlarını ziyaret ederek dayanışmaya aktif katıldılar.

Yaklaşık 700 kişinin nöbet tuttuğu eylemlerde, 50 bine yakın Almanca bildiri dağıtıldı, 600'ün üzerinde yılbaşı tebrik kartı yoldaşlarımıza postalandı. Açılan imza kampanyasına yüzlerce imza toplandı. Yılbaşı tatili nedeniyle turistik seyahat amacıyla F.Almanya'yı ziyeret eden kimi Türkiyelilerin nöbetlere ve sergilenen yayınlara gösterdikleri ilgi, yapılan sohbetler, eylemlerin diğer ilginç bir yanını oluşturdu.

Düzenlenen eylemler, kiliseler dışında F.Almanya'da tüm yaşamın felç olduğu bir dönemde, iki partinin üye ve yandaşlarının fedakarlığına ve özgücüne dayanarak gerektiğinde verim alınabildiğinin de bir göstergesi oldu.

Yeni yılda acılar ve umutlar yanyana

Baştarafı 10. sayfada

Onun için, o, tüm gücüyle bu alanda mevzi yitirmemeye çalışıyor. İnsan hakları ve demokrasi yönünde yükselebilecek bir mücadelenin kararlılığına, birliğine, gücüne karşı elindeki tüm baskı ve zorbalık araçlarını harekete geçiriyor. Bu yöndeki her girişimi istediği çerçevede tutmak için, iki genel sekretere yapılan insanlık dışı uygulamalarda da görüldüğü gibi her şeyi göze alıyor.

O nedenle, işkencelere karşı, politik af ve idam cezalarının kaldırılması için, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü, sendikal hak ve özgürlükler için gelişen her hareketin çevresinde barış ve demokrasi güçlerinin güçlü ve kararlı bir dayanışması gerekiyor. Bu açıdan, iki komünist liderin komünist hareketin yasallığı yönündeki kararlı ve cesur girişimleri, rejimin belirlediği çerçeveye boyun eğmeyen, çevresinde geniş bir dayanışma örülmesi gereken bir demokrasi adımı olarak görülmelidir.

Bu adım genişleyebilir, genişletilebilir.

Türkiye'de geniş kesimler işkence ve insan hakları ihlallerine karşı çıkmaktadır. Toplumda giderek büyüyen arzu, baskı, zorbalık ve işkencenin son bulması yönündedir. Toplumda demokrasi bilinci gelişiyor. Giderek daha geniş güçler iş ve ekmek mücadelesi ile özgürlük ve demokrasi mücadelesi arasındaki bağı daha iyi görüyor. Uluslararası alandaki gelişmelerin yumuşamadan yana filizleri, bütün ülkelerde demokrasi ve insan haklarından yana mücadeleleri güçlendirici büyük bir potansiyele işaret ediyor.

Tüm bunlar, yeni yılda Türk ve Kürt tüm halkımız için acıların yanında yeni umutlara, barış ve demokrasi mücadelesinde yeni adımlara yolalınabileceğini gösteriyor. Komünistler, iki genel sekreterin girişimiyle bu zorlu ödevde üzerlerine düşeni kararlılıkla yapma amacındadırlar.

Yaşayacağımız günler bu umudun hiç de boş olmadığını gösterecektir.

Baştarafı 6. sayfada

ze törenlerinin hemen ardından başlayan özveri kampanyasında 15 bin mark dolayında bir miktara ulaşıldı.

Tüm nesnel güçlüklere rağmen bu konuda da yoldaşlarımız görevlerinin üstesinden geliyorlar. Parti üyelerimiz, sempatizan ve dostlarımız, atılan adımın öneminden kalkarak, buna parasal katkılarının can alıcı değerde olduğunu bilerek büyük özveri gösteriyorlar.

Ziya Güler yoldaş: TİP ve TKP merkez komitelerinin ortak genelgesiyle birlikte, bütün parti örgütlerimizin de katıldığı ve örgütlenmelerinde yeraldığı bir "Mali Özveri Kampanyası" başlatıldı.

Parti tarihinde ilk kez, önceden süresi belirlenmeyen böylesi bir kampanya umulandan da başarılı bir şekilde sürmektedir. Şu ana kadar ulaştığımız miktar 140 bin mark civarındadır.

Özellikle vurgulamak istiyoruz ki, parti yandaşlarımız ve partilerimize dost olan çevreler gösterdikleri örnek dayanışmalarla parti faaliyetinin finanse edilmesine olduğu gibi, moral bakımdan güçlenmemize de dolaysız katkıda bulunuyorlar. Politik dayanışmanın yanısıra, mali özveri kampanyası da göstermiştir ki, gücümüz sanılanın da üstündedir. Bu güçle dayanışmaya ilişkin görevlerimizi yerine getireceğimize ve devrimci adımımızın başarıya ulaşacağına inanıyoruz.

Türkiye'nin seçeneği

Baştarafı 3. sayfada

açık bir biçimde ifade etmiştir. "Anlaşmanın (yani INF anlaşması) beraberinde bir risk unusurunu da taşıdığını gözardı edemeyiz. Bu durumda riski düşük tutmayı başarmamız kaydıyla şansımızı denemeye değer. Ancak modernleşmeye hız vermezsek büyük bir riskle karşı karşıya kalabiliriz.

İşte tam da, Gorbaçov bu girişimlere dikkatiçekmiştir. NATO Başkomutanına göre, nükleer silahsızlanma, orta menzilli nükleer roketlerin imhası risklidir. Evet, nükleer silahların imhası, askersel-sanayi kompleksi, varlığını "yıldızlar savaşı, yeni nükleer silahlar"a bağlamış ABD emperyalizmi, militarist çevreler ve NATO için risklidir. Nükleer dahil her türlü silahlanma yarışından vazgeçmeye yanaşmayanlar, başka ülkelerin sularında filolarını gezdirenler için risklidir. Ancak insanlık için silahsızlanma varlık-yokluk sorunudur. Asıl risk, yumuşama yolunda atılan adımları geri döndürme çabalarındadır. En önemlisi de, askersel potansiyelleri güçlendirme girişimleri karşılıklı kuşkuları artırır. Oysa günümüzde, tek tek tüm ülkeler için ortaya çıkan gerçek, ülkelerin kendi güvenliklerini birbirlerine karşı değil, birlikte hareket ederek, ortaklaşa uluslararası çabalarla çözerek sağlamalarıdır. Dünyamız için zorunlu olan, insanlığın yarınının söz konusu olduğu böylesi ciddi bir konuda ciddi bir yaklaşımdır, dürüstlüktür, sağduyudur, güven ve samimiyettir.

Aslında, Türkiye'yi "pazarlık masasına" oturtan ortadadır. 13 Aralık tarihli Cumhuriyet'te "Türkiye Pazarlığı mı?" başlıklı yazısında Ali Sirmen şöyle diyor: "...Ne var ki olaylara yakından bakıldığında gerçek biraz değişiktir. INF antlaşmasından sonra ABD, Türkiye'yi yeni taktik nükleer silahlarla donatarak, ülkemizi yeni bir sıçrama tahtası haline getirmeyi kurmaktadır. Böyle bir isteğin kabulü genel yumuşama ortamında, ülkemizin bir gerginlik odağı olarak kalmasına boyun eğmek anlamını taşıyacak ve iyi bir olayın tarafımızdan kötü kullanılmasının örneğini oluşturacaktır. Sovyet önderi Mihail Gorbaçov'un dile getirdiği endişe bu noktayı vurguluyor. Hemen belirtmek gerekir, Türkiye yumuşamadan en çok yararı sağlayacak ülkelerden biri ve belki de birincisidir. Sovyetler Birliği ile komşuluğu ve özel stratejik konumu dolayısıyla, her türlü yumuşamayı Türkiye sevinçle karşılar.

Türkiye'ye yüklenen jandarmalık görevini "modernizasyon" planlarıyla güçlendirmek isteyen militarist güçler, eğer Türkiye buna razı gelmezse "ordunuzu kendi imkanlarınızla modernize edin" diyerek, abanın altından sopayı da gösteriyorlar. Özal ise "ama modern malzemeler bakımından her, kes gayet iyi biliyor ki, biz en az modern teçhizata sahip NATO ülkesiyiz..." diyerek, ülkemizi "pazarlık konusu" edenin, bizzat ulusal onurumuzu ayaklar altına alanın, ulusal çıkarımızı değil, ABD emperyalizminin, NATO'nun çıkarlarını kollayan bugünkü gerici-militarist rejim olduğunu bir kez daha göstermiştir.

Zaten Özal, hiç utanmadan Huston'da yaptığı basın toplantısında, Türkiye'deki topların ve diğer sistemlerin modernizasyonu konusunda, "Bilmiyorum, NATO ne karar verirse biz ona uyarız" demiştir. Özal pekala biliyor. Genelkurmay arka arkaya toplantılar yapıyor. NATO generalleri arka arkaya Türkiye'ye geliyor. Temmuz ayında NATO Genel Sekreterleriğini üstlenecek olan Federal Almanya Savunma Bakanı Manfred Wörner "Türk hükümeti ve ordusunun NATO'ya karşı yükümlülüklerini hakkıyla yerine getirebilmek için güçlerinin yeteceği herşeyi yapacaklarına kesinlikle inanıyoruz" derken Özal'a güvenmiyor mu? Ki, yine NATO Genel Sekreteri Wörner, orta menzilli füzelerin kaldırılmasının, silahsızlanmada bir adım olarak değerlendirilmesine karşıdır, "nükleer caydırma stratejisi"nin sürdürülmesi gerektiğini savunur ve orta menzilli füzeler antlaşmasından sonra kalan nükleer savaş gücünün etkin ve uzun ömürlü korunması gereklidir" düşüncesindedir.

Tüm bunlar, emperyalizmin militarist politikasının savunucularının bilinen ama çok tehlikeli, insanlığı yoketme hazırlığına hizmet eden safsatalarının dile getirilmesidir. Yani onyıllardır barış korunuyorsa, böylesi anlaşmala yapılıyorsa, tüm bunlar nükleer güç dengesinin sonucudur. O halde dengenin düzeyi ne kadar yükselirse, barış da o kadar güçlü olacaktır, gibi çok tehlikeli iddialardır.

Günümüz dünyasında gelişmelere gerçekçi bir gözle, sağduyu ile bakmak zorunludur. Washington zirvesinin sonuçları uzun, sancılı ama belli ölçüde de gerçekçi yaklaşımın ürünüdür. Bu zirveyle gerçek silahsızlanma yolunda atılan adımları yeni silahlanma programları ile doldurmayı savunmak gerçekliği görmemektir. Bugün gelinen noktada Mehmet Ali Birand'ın 14 Aralık tarihli Milliyet'te "Türkiye'nin Nükleer Ospiyonu"... (3)" başlıklı yazısında, şaşılacak şekilde nükleer silahlardan arınma ve silahsızlanma konularında gerçekçilikten uzaklaşıyor. "Türkiye'ye yapılan öneriler içinden bugün elimizdeki 8 inçlik nükleer mermi atan topçulara ek olarak F-16 uçaklarına çifte yetenek (hem normal, hem nükleer bomba atabilecek yetenekte) kazandırmamız birçok yönden yararlı görünüyor" diyen Birand, anlaşılmaz bir nedenle de dışişlerinin "ek nükleer yükümlülükleri istemiyoruz" yaklaşımına karşı çıkarak bu yazısında şöyle diyor: "Büyük komşumuz Sovyetler Birliği'ni tahrik etmeyecek, genelde, bölgede ve ikili ilişkilerdeki dengeleri bozmayacak biçimde, Türkiye'nin nükleer modernizasyonda önündeki seçeneklerden birini seçmesini ve 'hiçbir şey istemem' yaklaşımından vazgeçmesi gerektiği görüşündeyiz."

Türkiye'nin atacağı adım

SBKP Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov'un, INF antlaşmasına imzasını atmadan yaptığı konuşmada" bu tarih, nükleer savaş tehlikesinin artmakta olduğu bir çağ ile militarizasyonun insanlık yaşamından kaldırılması çağını ayıran bir tarihtir." diye tanımladığı, yumuşama ortamında Türkiye'nin atacağı adım öylesine önemlidir ki, başlatılan süreç ya 21. yüzyıla "nükleer silahsız bir dünya" ile girmekle sonuçlanacak, ya da hava yeniden soğuyacaktır, gerilim-çatışma, silahlanma yanlısı güçler yeniden ve tekrar yeniden türlü türlü silahlar üretme, bunları ülkemiz topraklarına, dünyaya yerleştirme olanaklarını daha kolayca bulacaklardır. İşte Türkiye böylesi bir dönem içindedir. Hükümet ve Genelkurmay artık bu adımı kapalı kapılar ardında atamaz.

Hükümet, Genelkurmay bilmelidir ki, tüm insanlık gibi halkımızın da özlemi silahlardan arındırılmış bir dünyadır. Türkiye'nin halkımızın çıkarları değil yeni nükleer silahların konumlandırılması, varolanın imha edilmesindedir. Türkiye'nin seçeneği budur.

İşkence insan hakları kullanılmasın diyedir

Baştarafı 1. sayfada

yargı önünde de 141-142'nci maddelerle yasaklanmış iki partinin genel sekreterleri olduklarını söyleyeceklerdir.

Görülüyor ki, genel sekreterlerimizin işkence yapıldığını açıklamaları, onların kendilerini savunma amacına bağlanamaz.

Tam tersine işkence yapanların, işkence yapıldığını binbir önhazırlıkla gizlemeye çalışmaları, kendilerini demokratik kamuoyu karşısında savunmak, işledikleri suçların ortaya çıkmasını gizlemek amacıyla açıklanabilir.

İşkenceyle mücadele amacını taşıyan Avrupa Konseyi çerçevesinde hazırlanan anlaşmaya imza atmayan hükümet, hem işkencecileri cesaretlendirmekte, hem de onların ortaya çıkmasını önlemeye çalışmakta, işkence kurumunu korumakta, işkenceyi sistemli bir devlet terörü olarak onaylamış olmaktadır.

Fakat bu çok yanlış bir hesaba dayanmaktadır. Pratik göstermiştir ki, devlet mekanizması içinde, tüm yasalara aykırı olarak illegal suç örgütleri bir kere oluştuktan sonra, onları kontrol altında tutmaya hükümetlerin gücü yetmez olmaktadır.

Bizim ülkemizde böyle gizli odaklar, suç işleme örgütleri, işkence ve terör yuvaları devlet içinde devlet gibidirler. 12 Martların, 12 Eylüllerin devamcısı olan bu güçler, bağlı oldukları hükümetlere bile kimbilir hangi çıkar ya da hesap nedeniyle tertip yapacak tiynettedirler.

Genel sekreterlerimize işkencede bile, hükümet çevrelerinden destek alıp almadıkları sorulmuştur. Eğer, bu gizli odak, Kutlu ve Sargın'a boyun eğdirebilseydi ve onları yalan beyana zorlayabilseydi, acaba sonuç ne olacaktı? Bu yalan beyanlar hangi gizli odak, Kutlu ve Sargın'a boyun eğdirebilseydi ve onları yalan beyana zorlayabilseydi, acaba sonuç ne olacaktı? Bu yalan beyanlar hangi gizli amaçlar için kullanılacaktı? Böyle işkenceyle imal edilmiş bir ifade ne zaman, ne için ve kimler tarafından ülkemizin siyasal hayatında hangi karanlık amaçlar için bir malzeme haline getirilecekti?

İşkencecinin amacı nedir? Kime hizmet etmektedir?

Türkiye'de bir daha darbe olmayacak diye, zamlardan, adaletsizlikten bunalan ve antidemokratik bir seçim yasasıyla ortaya çıkan parlamentodaki eşitsiz durumu içine sindiremeyen kamuoyunu yatıştırmaya çalışan Turgut Özal, genel sekreterlerimize işkence altında sorulan bu soru üzerinde bile durmamıştır.

Kontrgerilla tipi işkence ve terör örgütleri, devlet içinde devlet olmaktan çıkarılmadıkça, bu ülke 12 Martlara ve 12 Eylüllere gebe olmaktan kurtulamayacaktır.

İşkenceciler suçludur. Şimdi devlet içinde her biri büyük insanlık dışı suçlar işlemiş olan, gizli, karanlık çevrelerin hesap vermekten kurtulmak için nasıl bir örgütlenme içinde olduklarını, nasıl önlemler aldıklarını tasarlamak hiç de zor değildir.

Antikomünist yasaklar, işkenceyi, işkence ise devlet içinde bir suçlular şebekesi üretir. Demokratik hak ve özgürlükleri tehdit altında tutan, darbe ve tertiplere ortam hazırlayan bu gizli odakları dağıtmak için yeni seçilmiş parlamento sesini yükseltmelidir.

Kutlu ve Sargın kendilerine yapılan işkenceleri kamuoyuna duyurmakla, parlamentoyu ve tüm demokratik kamuoyunu bir kere daha bu gizli odağın varlığına karşı uyarmışlar ve ülkemizin demokratikleşmesi için atılması gereken adımı göstermişlerdir.

Hükümet, eğer işkenceyle mücadeleyi öngören uluslararası anlaşmaya imza atmaz, işkence olaylarının üzerine kararlılıkla gitmezse, çok ağır bir sorumluluk altına girecektir.

TİP MK adına
Osman Sakalsız

TKP MK adına
Mehmet Karaca

Mali Özveri Kampanyası

MALİ ÖZVERİ KAMPANYASI (5)

		DM
Essen		245,-
Nazım İşçi		125,-
Recklinghausen'den		4.000,-
Güneş Parti Örgütü		200,-
Deniz Kırşehir		200,-
Umut Kırca		200,-
Ahmet Kalyoncuoğlu		240,-
Ahmet Kalyoncuoğlu	1 Altın Gerdanlık	
Ahmet Kalyoncuoğlu	1 Altın Zincir	
Ahmet Kalyoncuoğlu	1 Altın Yüzük	
Veli		200,-
Narin		20,-
İsa		50,-
Çiğdem		20,-
Ahmet Arınır		500,-
Hayriye Akkuş		20,-
Peter		10,-
Evrim Azeri		50,-
Ali		20,-
Kardelen		200,-
Naciye Ala		100,-
Elbistan		20,-
Barbara		100,-
E.K.		100,-
Memo		20,-
Zubia Şvili		100,-
M.G.		100,-
Cem		50,-
Kutlu ve Sargın'ın arkadaşları		246,50
Ali Koca		450,-
Yar Bana		50,-
Candan Can		15,-
Anne Schneider		100,-
Metal Taban		60,-
Köln Dayanışma Girişimi		1.150,-
Hamburg'danŞirin		142,50
Bremen'den	1 Adet Bilezik	
Kerim Gönül		2.000,-
Semra		1.000,-
Utku		2.000,-
F.Y.		1.000,-
Kamil		400,-
M.H.		200,-
Gençler		400,-
Alev Nevzat		100,-
Remzi		500,-
AE		50,-
Muhlis		10,-
Nuri		15,-
Seyahat		70,-
Karanfil		280,-
VW Braunschweig		320,-
Kazak		55,-
Cemile		200,-
Alev-Nevzat	1 Adet Altın	
Naci	1 Altın Zincir	
TOPLAM		**17.561,50 DM**
	1 Altın Gerdanlık	
	2 Altın Zincir	
	1 Altın	
	1 Altın Yüzük	
	1 Altın Bilezik	

MALİ ÖZVERİ KAMPANYASI (6)

	DM
S.Yüksel	1.000,-
V.Mehmet	300,-
Fabrika İşçileri	500,-
Bir Demokrat	400,-
DKP Mahalle Grubu	100,-
K.İsmail	30,-
Naci Şanlı	100,-
Turgay Atmaca	150,-
Rıza Demir	50,-
Ali Keser	100,-
Tekin	30,-
K.Ayyıldız	500,-
R.Kale	700,-
A.Şimşek	1.000,-
Cihan	100,-
Dayanışma Gecesi	3.150,-
Mete Kartal	1.000,-
Masar Usta	400,-
Şenol Karlıdağ	200,-
Erdoğan Şanlı	500,-
Savaşan Dost	200,-
Fedakar	200,-
Gözüpek	200,-
Ali Yapıcı	100,-
Taştan Güçlü	150,-
Z.Dumlupınar	100,-
Hayri Su	150,-
Arif Tosun	500,-
Umut	50,-
Yıldırım	50,-
Akropolis	100,-
Rudi Gripner	50,-
Ali Doğru	50,-
D.Dinç	200,-
U.Brucks	50,-
Tülay Güzel	100,-
Femur Katar	300,-
Derya Mutlu	100,-

Herausgeber: Infomedia Satz und Verlag GmbH, Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1. **İsteme Adresi:** Infomedia Satz und Verlag GmbH, Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1, **Ödeme:** Infomedia Satz und Verlag GmbH, Sparkasse Duisburg, BLZ: 350 500 00, Konto Nr.: 219-006673. **Fiyatı:** 1,- DM **Yıllık Abone:** 48,- DM.

Türkiye'de insan hakları

Yeni yılda acılar ve umutlar yanyana

Haldun GENÇ

İnsanlık yeni bir yıla yeni umutlarla giriyor. Son Washington zirvesi ile nükleer silahsız bir dünyaya doğru atılan küçük ama umut verici adımla insanlık, tüm dünya halkları, nükleer toptan yokoluş korkusunun yerini yaşam sevincine bırakacak umutlarla karşılayor yeni yılı.

Koca insanlık dünyasının bir parçası Türkiye'de, Türk ve Kürt halkı ise, bir yandan böylesi umutlarla, diğer yandan ağır sosyal, ekonomik sorunlarla, en temel insan haklarının çiğnendiği, yaşam hakkının bile tehlikede olduğu koşullarda, acı ve umut yanyana giriyor yeni yıla.

İnsan hakları sorunu gündemde

Türkiye'de, gerlde bırakmakta olduğumuz yılın son aylarında bir kez daha vurguyla öne çıkan, bu ülkede insan haklarının en kaba yöntemlerle çiğnendiği, hiçe sayıldığı gerçeği oldu.

İnsan Hakları Derneği'nin aralık ayında düzenlediği ve geniş demokratik güçlerin desteklediği İnsan Hakları Kurultayı, bu açıdan rejimin insan hakları ihlallerinin yargılandığı bir forum oldu. Ülke ve yurt dışından 130 bin imzayla desteklenen "Ölüm cezalarına hayır-Genel af" kampanyasının doruk noktası olan kurultayda, 12 Eylül 1980' den bu yana 250 bin kişinin gözaltına alındığı, bunlardan 50'sinin idam edildiği, 170'inin işkence sonucu öldüğü, cezaevlerinde 53 bin kişinin bulunduğu ülkemizde, en doğal, en acil istem olarak, politik af, idam cezalarının kaldırılması, işkence gibi insanlık dışı uygulamalara son verilmesi, düşünce ve örgütlenme özgürlükleri üzerindeki yasağın kaldırılması gibi istemlere yer verildi.

12 Eylül rejiminin baskılarına maruz kalan onbinlerce insanın, devrimci ilerici ve yurtseverin istemlerinin yansıdığı kurultay, Türkiye'nin gündeminden inmeyen insan hakları ve demokrasi sorununu çarpıcı boyutlarda ortaya koyması bakımından da önemli bir ödevi yerine getirdi.

Öte yandan, uluslararası kamuoyunun dikkati de Türkiye'de insan hakları sorunu üzerinde yoğunlaşıyor. Son Helsinki İzleme Komitesi Raporu'nda da yeniden Türkiye'de insan hakları ihlallerine dikkat çekildi. "Türkiye'de insan hakları konusunda, temel uygulamaların değişmediği ve bunun da baskıcı 1982 Anayasası ile aynı nitelikte bir dizi yasanın hala yürürlükte olmasından kaynaklandığı" belirtilen raporda, işkence, cezaevleri, temel insan hakları ve Kürt sorunuyla ilgili tavsiyelere yer verildi.

Artık, parlamentoda da dolaysız biçimde işkence ve insan hakları ihlalleri konuşuluyor, demokrasiye geçtik iddialarının aksine, Türkiye'de insan hakları ve demokrasi sorunu tartışılıyor.

İnsan hak ve özürlüklerinden bahsetmenin dahi suç sayıldığı Türkiye Kürdistanı'nda ise, ulusal ve demokratik hiçbir hakkı tanınmayan Kürt halkı korkunç bir devlet terörüne reva görülüyor. 1982 Anayasasının bile bir kenara itilip olağanüstü yasalarla yönetilen bölgede, kentler, köyler, mezralar askeri birliklerin kuşatması altında. Kürt halkının en küçük bir hak istemini boğazlamaya hazır askeri timler, ellerinde vur emri ile bölgede cirit atıyor. SHP Mardin milletvekili Ahmet Türk'ün 12 Eylül sonrası gördüğü işkencenin küçük bir bölümüyle ilgili anlattıkları, buradaki zulmün yalnızca bir boyutunu gösteriyor.

Bölge için yeni ve tehlikeli hesaplar da sözkonusudur. Şimdi, bir yandan Kürt halkını birbirine kırdırmayı hedef edinen köy koruculuğu kurumunu, ücret artışı, sosyal güvenceler yoluyla güçlendirme, diğer yandan yeni bir yasa girişimiyle "devlet yanlısı" güçleri silahlandırma planları yapılıyor. Bölge için düşünülen yeni "yatırımlar" arasında yer alan, toprak altına gömülecek sismik algılayıcılar, elektronik kanallarla uydu sistemine bağlı telefonlar, dev projektörlü helikopterler, zırhlı araç ve tüfekler yüzmilyonlarca liralık bir yekün tutuyor.

Kürt halkının yasaklar altında olan ulusal ve demokratik haklarını kullanamama için yürütülen işkence ve devlet terörü, en temel insan hakkı, yaşam hakkını bile hiçe sayıyor bölgede. Tüm bunlar, Türkiye'nin gündeminden inmeyen insan hakları ve demokrasi sorununun bölgedeki korkunç boyutunu yansıtıyor.

İnsan hakları kullanılmasın diye

TİP ve TKP genel sekreterleri Sargın ve Kutlu'nun antikomünist yasakları kırma, TBKP'yı yasal olarak başlatma, Türkiye'nin demokratikleşmesine katkıda bulunma amaçlı girişimleri, sözkonusu tabloyu Türkiye ve dünya kamuoyunun önüne tartışmasız bir biçimde ve yeni bir düzeyde koymuş bulunuyor. Öte yandan, Ankara Polis Merkezi, DGM Savcılığı, ve Ankara Cezaevi üçgeninde gelişen olaylar, insan hakları ve demokrasi yönündeki bir girişimin, 12 Eylül'ün devamcılarına nasıl barbarca engellenmeye çalışılacağını, rejimin işkence tezgahlarının nasıl hızla harekete geçirileceğini göstermesi bakımından da ciddi bir örneğe işaret ediyor.

İki genel sekreter eylemleriyle, düşünce ve örgütlenme özgürlüklerini kullanmak istemişler, komünist hareketin yasallığı uğrunda yaşamlarını tehlikeye atarak girişimde bulunmuşlardır. Onların girişimi halkın iş, ekmek ve özgürlük mücadelesiyle, demokratik ve sol güçlerin temel çıkarlarıyla uyum içindedir. Bu nedenle, onlara karşı kullanılan zorbalıklar, tutuklanmalarının arkasından estirilen "örgüt çökerttik" kampanyalarının, isimlerinin karalanmaya çalışılmasının ardında, en başta insan haklarının kullanılması tehlikesine karşı düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün kullanılması, anti komünist yasaklar zincirinin kırılması tehlikesine karşı tehdit amacı yatıyor.

Bu ülkede işkenceler, idamlar, cezaevleri, hak ve özgürlüklerin kullanılmaması, anti komünist yasakların tüm demokratların tepesinde "Demokles'in kılıcı" gibi durmasına hizmet ediyor. Bütün bu zorbalıklar, hakları için harekete geçebilecek herkese tehditi, gözdağını amaçlıyor.

Kuşkusuz, iki genel sekreterin ülkeye dönüşlerinden sonra insanlık dışı işkencelere maruz kalmaları, her beş kişiden birinin işkence görmüş birini tanıdığı, parlamentosunda 10'nu aşkın milletvekilinin işkence görmüş olduğu bir ülkede yepyeni bir durumu ifade etmiyor. Ancak, yeni olan şudur. Artık işkenceci amacına ulaşamamaktadır. "İşkence ve Kötü Muamele İle Mücadele Sözleşmesi"ne imza atmayan bu yönetimin tezgah başında en modern yöntemlerle "örgüt çökertme malzemesi" arayan işkencecisinin bu seferki hali gülünçtür. Baskı ve zorbalıkla verilmeye çalışılan gözdağı, iki komünist liderce boşa çıkarılmıştır. Gerici basını yeni anti komünist kampanyalara sürükleyen de bu gerçektir.

Şimdi, "örgüt çökertme" peşindeki işkencecinin çaresizliği, aynı zamanda "demokrasiye geçiş planı"na kendi inisyatifleri dışında müdahale edilenlerin çaresizliğini de yansıtıyor.

Yeni adımlar, yeni umutlar

Bu koşullarda rejimin yakasını insan hakları suçlarından sıyırması zordur.

Devamı 7. sayfada